Ціна 20 сот. PAÏHCEKE CAC

ВИХОДИТЬ ТРИЧІ В ТИЖДЕНЬ

Pik I.

Станиславів, неділя 30 листопада 1941.

4. 28.

Большевицькі втрати на 168 літаків

Сильні протинаступи большевиків коло Ростова — Прорвані укріплення на середньому фронті — Запеклі бої в Північній Африці

3 головної Кватири Фірера, 27 листопада.

Еерковне Командувания Збройних Сил позідомляє:

На середущому і на північному відтинку східнього фронту відбуваються далі операції. Відперто больп евицькі агаки біля і на північ в д Ростова, з тяжкими втратами для ворога. Також на оточувальному фронті біля Ленінграду заломилися числениі спроби випадів.

В одному нічному бою з англійсъкими швилкохідними сулнами на Каналі патрульні човни пошкодили багато ворожих сулен влучними воцілачи. Два англійські швидкохідні судна треба вважати вграче-HHARH.

Авіяція бомбардувала в минулу ніч споруди пристаней на південному і за ідньому побер жжі Англії.

В Північній Африці тривають далі бої з непослабленою силою. Перед во бережжем Киренаїки один німепідеодний човен затопив один англійський есмінець кляси "Джервіс".

Спроби налетів англійської авіяції в нєвеликій силі на р йон німецького північно-: ахіднього побережжя не мали успіхів.

За час від 19-го до 25-го листопада втратила англійська авізця 91 літаків, із цього 68 літаків у га оні Середземного моря і в Північній Африці. В тому ж семому часі загинуло в бою проти Англії 29 гласних літаків.

БЕРЛІН, 28 листопада.

Верховне Командувания Збройних Сия повідомляє:

Біля Ростова і в Донецькому басейні відбито з кривавими втратами

для ворога сильні советські протина тупи, піддержувані авацією і танхами. В поодиноких місцях фронту бої ще тривають.

На середньому відтинку фронту проломано силгні ворожі укриплення. Еажка артилерія сухопутнього війська успішно обстрілювелі обести воєнної фльо и геред Лениградом. На цілому фронті дальше нищено ворожі залізьичі лиї, при чому ворог потерпів страти в тганспортному матеріялі. Денні і нічні налети мисливих літаків були спрямовані проти військових обектів Москви і Ленінграду.

В бою проти Великобританії летунство зробило налет минулої ночі на портові об'єкти південного і східнього побережжя англійського острова.

Серед тяжкого бою в Північній Африці, зокрема при відбизанні спроб випадів ворога з Тобрука, знову знищ но багато ворожих танкіз. На фронті коло Мармар ки розтрощили німецькі стрімкопадні і мисливі літаки збірні військові пункти і транспортні кольони.

При спробах нападу англійської авіяції на береги Кагалу збито 4 ворсж : ітаки. Бритійські бомбовики напади вночи на 21 листопада мешь альні дільниці Західні ої Німеччини, особливо в Ахен і Кельн, знищили або ушкодили деяку к лькість мешкальних будинк в і спрьчинили втрати серед населения.

В часі віз 16 до 21 листопада стратила сов тська авізція 158 літаків. Із того 63 в повітряних боях, а 24 вістрілених протилетунською артилєрією. Решту зні щено на землі. В тому самему част втрачено 12 власних літаків.

ФІНИ ПРО НОВИЙ ПОРЯДОК HA CXOAI

Німецыкий лад і порядох на Сході В звязку з іменуван іям Альфреда Розенберга міністром східніх земель, фінська преза пише, що надежить сподіватись уведення нового поряджуй ладу такого, який вже німці увели на Заході.

СЛОВАНИ НА СХІД ВІД РОСТОВА

Згідно зі словацьким комунікатом, словацькі операційні частини знаходяться тепер 7.0 км. на схід від Дніпра і завзято відпирають атаки ворога на схід від Ростова на Дону,

ВИЇЗД БОЛГАРСЬКОГО ГЕНЕРАЛА НА СХДНІЙ ФРОНТ

Шеф болгарського штабу генерал Лукаш приіхав до Букгрешту і поіде на східній фронт з групою офіцерів. Перед виздом генеріл був на авдієнції у короля Бор. са,

ФІНИ В НАСТУПІ

З Гельсінок издходять відомості, що фінська артилєрія на фронті біля Ганко зні щ да к лька панцирних гиізд та розоила 9 танків. В середи й частині фінського заливу зныщьно 2 вогожі кораблі.

В шкільній справі

По н мецько-французькій війні 1871 р. великий державный муж Н меччини і творець Гайху, Отон Б смарк, висловився, що що війну виггаз німецький учитель. Цим незвичайно високо оцінено грацю н.мецького вчительства і то так виховну, як і для піднесення вселагодньої освіти. Адже вчительській праці приписан воєнну виграну та поставлено її влице ге ерального штабу. Такого відзгажная мабуть не завнало вчительство ніякого народу,

Оцей історичний факт пригадала французька преса з приводу перевеленої, з початком біжучого шкільного року, реформи французького шкільництва. Французький учитель, про: рав війну в 1941 р. й тому нинішн. й провідник Франції, маршал Петен не чекаючи на формальне закінчення в йни, звел в не зволікати з реформого шкільництва та приступити до неї негайно.

Ця подія свідчить про одно, а саме: яку велику гагу привязують французи до шкільництва та як скоро бажають усунути його хиби. I це поневільно будить у нас рефлексію: як стоїгь шкільна справа й нас, у народу, що ще не мав своєї школи в познаму значени цего слова. Перед війною в усіх займанщинах була в на: чужа школа, а наша дітвора — в руках чужого вчителя. Часто вжизана в нас фраа "наша школа в ярмі" далеко не віддавала ступня поневолення нашого шкільництва.

Щейно з цим шкільним роком ца цілій українській території, де німецька влада виконує адміністрацю, дістали ми можливість будувати нашу рідну школу. Отже переживаємо мо ент історичної ваги та пери за все, на наше вчительство паде відпозідальність за це булізництво — за те, які фундаменти воно поставить своїй школі.

За час в неволі складали ми відповідальність за наше шкільництво на чужу, ворожу нам владу, на чужих учител в, що старались виховувати нашу молодь не тільки в байдужості до всього, що рідне, але старались усе р дне осмішити й понизити в очах молоді.

Тепер того нема. Зникли чужі вчите и та чужі вчительки з нашого шкільництва. Тепер тільки українське

вчительство в укранській школі, Але з цим тільки на українське вчительство паде ціла відповідальність за українську школу, за ії стан, за вихогання м лоді, за її культуру, за п знания.

І от у цей історичний момент дістається таке, що просто годі зрозуміти: дезерція з рядів учительства. Багаго уграїнських учителів та вчительок із фаховсю підготовкою до вчит льської праці, замість віддатися школі, пустилося на легкий хлі5, позапихалося до всяких бюр та маніпулюють усякими картками, зам сть розвивати та ублагородняти душі дітвори. І в цей історичний момент своєї рідної школи приходиться со: ками зачикати школи на ключ, бо нема вчителя. В одному тільки ст: ниславівському районі нема ким обсадити 20)-300 учительських місць. І то вже після заангажування на вчительські посади осіб із мінімальними кваліфіка-...имкіц

Особливо сильно відбулася дезерція з сільських шкіл. В однім селі позіту Монастириська були дві вчительські сили, а нині там школа замкнена і селяни з священьком надармо шукають учителя, хоза запевняють йому приділ живности.

Ц й, катастрофальний для нашої рідної школи прояв треба якнайскоріше зліквідувати за всяку ціну та поки час - і ахше, як пишуть "Краківські Вісті", життя, а зокрема тепершні події перейдуть нам понал головою. Ми можемо втратити й дорешти кредит у тих, що покладали на нас дещо інакші надії та які рішають про нашу вартість, від якої залежить наше майбутне. Не треба також габу:ати про одну маркантну гадку в книжці Фірера Адольфа Гітлєра, а саме, що - "займатися справами нежиттєздатних народів в звичайною втратою часу..."

Як зліквідувати цю вномалію. Просто й решучо: вчителів і вчительок з усіх бюр вислати до їх вла:ного в рстату праці, як це вже зроблено в однім райсні. Шеф уряду, не призвичаєний у своїм ріднім краю до таких дивних явищ, одним почерком пера розгязав справу, відіславши всіх учителів і уч тельок до школи...

Побажати б, щоб це сталося всюди. (Ar)

Успіхи на середущому відтинку східнього фронту

Бойові операції на середущому відтинку фронту вчора проходили успішно, і імецькі війська ввесь час пос ваються ладі й успішно займають побудо чані советські позиції. Танкові зеднання большевиків відкинуто. Після прориву через сильно укріплені ворожі позиції німецькі

частини просунулись далі вперед взйняли 14 м сцевостей за лінією большевицького опору.

Німецька азіяція мала великі успіхи на всіх частигах східнього фронту, проти Великобританії і в Північній Африці.

НА АКТУАЛЬНІ ТЕМИ

Хто частіше стрічасться з нашини **АВ**ОДЬМИ села, чи міста, знає, як дуже нови цівавляться біжучими, актуальянии справани. 1 це явище с з кожного ногляду кориспе.

Атрофія політичної думки, заненад вацівавлення до держявних справ, що тяк дуже внадало в очі за большевицьвих часів у східніх українців — усе це народові пічого доброго не ворожить.

Чим же найбільше цікавляться наші селянв? Головну увагу займають їм госнодарські, економічні справи: контингент достави карчів для держави, озимі засіви, відшкодування за шкоди, спричинені повінию, справа бувших колективних господарств і бувших веродромів, дальше: нві й воли будуть оплати... Міщани цівавляться приділом жарчів, платнями, очищенням міста від жидів, вільними посадами. Одних і Аругих цівавлять воєнні операції, як далево просупулися німецькі та союзні війська вглиб колишньої радянської території.

З самих запитів видно нераз, що багато наших людей ні радія не служають, ні газети правильно не читають, живуть сплетнями, слухають оповідань принятідних подорожніх, вірять на слово полоненим-поворотцям, яких описи дуже часто невірні, субсктивно забаралені, переборшені.

Треба собі усвідомити, що в краю працюе потайна ворожа пропаганда, що поширює неворисні вістки, щоб ваших эт чех адезорієнтувати, пригнобити, знеодоста о праці, або заливати.

г, коли наші інтелігенти, о своєї освіти повинні би ч, виказують браки і в kere pri географії і в політичній ERORES сться їм, що Україна пе-Driver of , найтажчі в своїй історії акоть про вняжі міжусове лихоліття, козацьку

чи ста и Ви вже 1 "Просвіти"?

"руїну". Делени так дуже вбилася в намять мана радянської України, що поза нево ве завляють собі ширшої України. Один професор віяв не хотів віряти, що від Харкова ближче до Перемишля, ніж до східньої границі України. Багато інтелігентів далося вловити на вудку утонійної "квітучої" України і до знудження повторяють про легендарні багацтва України, ще й статистику за вуха на номіч тягнуть. Поголовна вужда населения їх нічого не обходить. Під цим оглядом наші селяни далево практичніні: про заможність ніхто з них не говорить.

Припинилися вже — на щасти балачки про непорозуміння серед нашого проводу і знавля партійні різниці, зачинає брати верх над демагогією — здоровий політичний розум народу та відчуття дійсности.

Але сама дійсність уже не вистачає. Люди всявими свособами хотіли би відхилити заслону будучности:

"Піваво, як і коли скінчиться та війна."

А мало кто подумає про це, що може скінчитися зовсім нецікаво, так, як попередня, або може скінчитись оружна війна, а дальше буде тривати економічна, міжнаціональна, чи така правдива, але на інших контивентах...

Европа вже бачила страшвіті та довині війня, вони теж часто визначують етани розвитку людства, вони з цілої історії навцівавіні. Нема в цім нічого дввного, бо ж усе наше життя, це безпереринна війна, ба й самі відвічні закони природи просто накидають людству - війну.

Війна напевно скінчиться добре. Коли ціла Европа солідарно згуртується біля держав осі Берлін-Рим, коли солідярно виступить проти жидівської фінансієри та безприкладної гегемонії англо-савсонського капіталу.

Наш нарід також усіма силами мусить допомогти до збройної перемоги національно-суспільних деіжав, мусить причинитися до влагідення воєнних шкід і втрат, мусить активно працювати при будові Нової Европи.

ТАРАС ФРАНКО.

Історична демонстрація Европи

Кульмінацілна точка в нарадах антикомінтерну. Представники держав пакту у Фірера

Вчора 27. XI. — наради антикомінтерну в Берліні дос гли свого вершка. Представники де эжав обєднаних в пакті були на прійняті у Фірэра в приявності Райхсмініства Закордонних Спр 18 Німеччини Изахіма фон Рібен ропа.

Спеція вну увагу звертає на себе заява румунського міністра Михайла Антонеску, в якій підкреслено руїнницьку роботу комінтер іу по цілому світі, а зокрема в Езропі, яка була наражена ввесь час на страш-

ну небезпеку культ рної заглади. Тільки завдяки Адольфові Гітлєрозі удалось цю избезпеку раз назавжди ЗІ ИЩИТИ.

В надісланій заяві китайського мін стра закордонних справ говориться пр э великі впливи ком ністичної партії в Кита, де комуністи старались політично опанувати край. В звязку з небез неко:о червоної інзазії, на яку Китай був наражений, уряд Китаю врисднується до ант комінтернівського пакту.

ТУРЕЦЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ПРО СХІДНІЙ ФРОНТ

Спротив більшозинів уже неможливий

Турецька преза містигь завзаги генєр іла Еркельса про положення на східньому фронті: похід ниців на сході має великий усліх. Про опір большев іків не може бути мови. Тяжко подумати, щоб четлерта частина р з битої совєтської армії могла спинити німецький наступ.

ЛОНДОН ПРО СТАНОВИЩЕ MOCKBN

Лондонський кореспондент штокгольмської газети "Датенс Нюгатер" повідомляє, що в Лэндоні узажа:оть становище Москви дуже критичнии. Доказом цього є хочби те, що в газетах найперше мс иться зв домлення з москозського фронгу, а потім з африканського. хоча там триває тепер англійська офензива.

ФАХОВІ ТА ПРОФЕСІЙНІ ШКОЛИ

(тп) — Німецька влаза звертиє веляку увагу на фэховия вишкіл молоді, бо він має приготовити відповідну кількість ремісчиків, хліборобів, кунців та урядовців. У Галичині іспуватимуть фахові ш-оля в українською та польською мовою навчання. Будуть такі шло ви: 1) обывазкові професійні школи для терміваторів і практикантів, 2) підт товні професійні школи, що мають приготовити до звания мол. дь, яки покінчила народню школу, та 3) професійні фах ві школи, що дають старшій мололі оснавну спеціяльну освіту після скінчення професійн і практики,

Об визкова професійна школа є 3-річна, Вона прияначена для молоді, що працює у фабриках, кооперачивах, бюрах и и бороських госполарствах.

у більших містах є окремі обоявляюві школи для по д нових професій, у менших містах учаться спільно всі, що працюють професійно. Підготовні про-Фесіані школи (бер фсфоршулся) в 2-1 3-річні, при чому треті клиса, т. зв. спеціяльні (авфбавклиссея) діляться по спефіяльн еті Записатися до них може молодь, що закінчила 14 років житти й повну наролню школу. До цих шкіл нал-жать: а) ремісничі

школи для х юппів (слюсарі, механіка, столярі і т. и), б) ремі ничі школи для дівчат (кравчині, швачки, домашні господниі), в) х чіборобські школи, г) городинчі, молочирські і т. п Фахові поофесійні школи (беруфе-

Фахшулен) є 1- й г-річні. Вони призначені дая молоді, що покінчила 18-тий рік життя і 8 кляс большевицької середиьої школи, апо повну польську імназію. З засади вимагається однорічної професійної практики. З огляду на те, що ні шко и мають на меті далекой зучу спеціялізацію, маємо їх у багатьож родих і відмівих: п руч однорічної фажової торговельної школи з вадзенчайними клисами для обезпечень, завідування підприємствими, адміністриції і т.п., також технічні фахові школи для металевого й будівельного промислу, е.ектротехніки, музики, школи мистецького пром че ту, хліборобські школи для чодовіків і жінок,

Пе б гатство родів шкіл дозволяє молоді вибрати собі таку школу, яка найбізьше відповідає її адіблостям і заушлуванню. Школи влегшать ій здо^ути фахове приготувания до професійної праці, що має на увазі господарську від-

будову краю. (мл).

T'IIA.

ПОЕМЯ ШЕВЧЕНКА "КАВКАЗ"

До XVIII ст. жив увесь Кавка самостійним життям, підпадаючи врядигоди під владу Персії або Туреччини. В XIX ст. вочала царська Росія заво-Вонувати цю незвичайно багату країну, в сайбільше кервавились у кавказьких війнах вубанські українці, бо звичайно вони мусіли боротися з свободолюбивин гірськими народами й племенами Каввазу. В 1801 р. підгорнула Росія воролівство Грузії під свою кормигу та в ции стали москалі сильною окувантеькою ногою також на Заканказві. Завданням наступних десятиліть (1802-64) було закрівити це посіданна й поширяти. Західню частину Зажанказая та Вірменію завоювала Росія від Туреччини, східню частину загарбала й анектувала від Персії, а гірські вародці Канказу щовно після доггого й запевлого опору піддалися в ленависне їм російське ярмо. Іділа низка народів Чечні й Дагестану, обеднавшись від дивтитурою червеського, чи то пак чеченського герод Магонета Шаніля (жие у 1797-1871 р. р., у пьому три роки 1868-1870 у Кискі, помер у Медіві в Арабії), проголосила святу війму Кавказу проти Росії й гела її запвито. При тому з обиднох сторів продвасся дуже бытато пеновинної людської кроен для пволення забаганці

пепаситних російських царів ("щоб пельку залити неситому"). Найбільше причинився до "замирения" канказьких народців генерал Олексій Єрмолов у 1815-1827 р. р. У 1834 р. геніяльний Шаміль обеднав у тривкініу цілість гірські народи й племена Дагестану (чеченці, лезгінці, кумики й т. д.). що досі жили у взаємному в собою розбраті, получив у своїх руках світську вляду в духовною та був проголошений за імажа цебто голову всіх ваявазьких вез ховявців, для довершевня спільної вети. Через розбудження релігійного заналу занів Шаміль між ванванцями одностайну організацію й утвория рід геократичної влади та держави на демократичних ссновах. Зоврема створив він і до боротьби зо евільним ворогом загрів військо, яке головно від 1839 р. уславилось органівацією й коробрістю. Востаннє розгорілася війна в 1843 р. за царя Миволи 1. З вибухом кримської або т. зв. східньої в:йни в 1853—1856 р. р. зайняя Шаміль закавказько-грузинську держанку Кахетію з ж. Тифлісон, Увесь російський наїзд скінчинся все ж таки приборжания завантих герховивців і пілковитин загарбанням-підбоєм їх країни, але аж у 1859 р. А саме побитий під с. Ізмаїлом, мусів Шаміль

вдати твердиню Веден і схоронитися до гірської твердині Гуніб у Дагестані. Тим часом російський фельдмаршал вн. Олександер Барятинський, що вже в 1850-1852 р. р. боровсь успішно проти Шаміля, покоряв у трьох воєнних походах кавказькі народці та дорешти й цілковито підбив горді гори вільного досі Кавказу. Дня 6 вересня 1859 р. взяв він (вн. Б.) приступом гірське замчите Гуніб, останній захисток славного кавказького героя «Шаміля. В наступних ровах, до 1865р., народи західнього Канказу, внаслідов утрати самостійности, вимандрували масово (звиш 1/2 міл. голів) до Туреччини, в приблизному числі: 250 г. черкесів, 160 т. кабардинців, 60 т. абxasis ta innex.

Ось такий край Кавказ і така його icropia.

Під вражінням цієї боротьби вавказців за волю і трагічної смерти приятеля гр. Якова де-Бальмена*) в боротьбі "не за Україну, а за її ката" написав Illевченко цю свою, другу що-

*) Якіл де-Бальмен — приятель Шевченка, лідич і граф, украї ець францувьвого воходжен и, народние в 1813 р., вчивея в гімна ії в Ніж- ні, служив пот м офіцер-м у війську на Канка і, в 1843 р. ваприна пвся в ням та и пілою йо о сем-во Пісвченко в його мастку в Укра-Yві (брат його Сергій де-Бальмен, жонатяя із селянкою, буч художчек та ілюотрувая Шевченкових "Гайдамик в" i "Гамалію"), номер у 1845 р. на Канкані в бою в чержеевыя.

до ваги після "Сну" (У всякого своя доля...), наскрізь політичну поему.

Зацікавлення долею кавказців позначилось у Шевченка відтоді, як заприязинася він у Петербурзі з отаманож чорноморських козаків Яковом Кухаренком, що служен теж на Кавказі та був обізнаний із життим того краю.

Написав Шевченко цей твір під час другого свойого виїзду з Петербурга на Україну, коли як художник і співробітняк київської "Комісії для розбору стародавніх актів" розїжджав із її доручення по Україні та знальовував намятии старовини, маючи 31 ро-

Мождиво, що коло 1854 р. передавав Шевченко свій "Кавказ" польському поетові Адамові Міцкевичені в Париж через знайоного в заслания уральського козака Мик. І. Савича, який тим часом "показав себе не дуже то акуратины щодо приятельських доручевијв".

Оця національно-революційна поежа зближена ідейно до "Сну", тому, що колм постать царя-самодержця в "Сві" зма-Aьована такою, яка була в минулому, то тут вона виведена в своїй сучаспості, повазує неситість царів у гарбанні й завойовуванні чим раз то нових чужих привордониях зевель та в жорстокому режімі мовчання, де підбитим вародам не вільно було обізватись за своїми правами.

3 TPECH

Нова Сербія

Про теперішне становище Сербії міетить статтю "Лембергер Цайтунг" із дия 12. листопада, аку порасно в вийцативх:

"Оце від мількох тижнів існує в Сербії автоношний уряд. Через вього пл праїна має мошливість вовсім свобідно розбудовувати власне паціональне та державне життя".

"Німечника дела паглядний доказ своєї вдецидованости на новий лад в Европі. Бо це не є тільки безирипладна великодушність побідника, яка без шадного застереження та без якихнебудь гамуючих обмежень посволила й видентнула створення пього автомонного уряду в Сербії. Німеччина акі віяк не хоче Версалю й вона є досить спльна, щоб свойому вчорашньому противникеві зняти в рук кайдани".

"До того пімецька військова управа Вілгороді накагалась уже перед тим дати адміністраційний контроль краю в місцеві руки. Незабаром таки після окупації краю встановила, вона так званих міністерських комісарів, яких наділено далекосиглими уновноваженнаділено далекосиглими уновноважен-

Сербський премієр Недіч разом із своїм урядом ман трудне завдання впорядкувати відносний всередний краю та налинути на сербський національний інтерес та зобовлявання, що в цього виманняють. До цієї трудної місії почував себе вовлинання передовсім Недіч, що тініцтьан депірям і свого нареду і Пімецької Елади. Він був міністром у клоінеті Цветковіча, налягав на преступлення Югославії до насту трьох та був велиним прехильняком нелітики осі. Мімеччиця все вробиля, щоб скрішти допіря сербів до Недіча.

пільни автономію, йому признаво навіть пільни автономію, йому признаво навіть право утворити власну армію. Нова Сербія, якої державні форми та гранцці що врешті не овреслені, має також тевер право на власні національні емблеми, а міби не можна недоцієвнати подітичної та пенхольогічної сторони цієї справи. Піє на щось дістав згоду уряд Недіча: йому дозволено виставити власний дономіженій ворнує добро-

вольнів, що будуть боротися проти вомуніствуних банд. Цей бій тяжинй, не треба явно признати, і він винагає багатьох жертв. Хто слідкує за сербськими часописами, цей може впробити собі приблизини образ про розміри й запантия, в яким він ведеться. Тут вено вовсім так, як на далеких просторах Советецкого Союзу - а саме тяжвий і вомечний бій проти опвірілости меншевартивх дедей, яких бестіяльстро можна одівнти хіба тільки ватольогічно. Закид, що комунізм уже перед ровами знайшов групт, піддержуванні жидами й масовани та що таке сусвільне збочения мас свое психольогічне виправдания в досить далекому импулому - промовляють до переконания тільки наполовину".

Комуністичне паставлення деяних шарів сербської суспільности внаходить піддершку в англійській радієвій пронаганді.

"Як усніх цієї боротьби уряду Недіча за долю й майбутність Сербії, треба в радістю вважати це, що до добровольчого номічного корнусу проти комуністичних банд вголосилося багато академічної молоді, що йому теж нодає селянство добровільно нелику поміч і що тенер також відновідальні застунники ортодоксальної церкви запевнили времікра про свою допомогу. При все ще досить сельному виливі духовенства на населення не можна недоціпювати цього запевнення, хоча слід заждати, аж слова будуть замінюватись ділом".

З німецького культурного життя

Введамия латинського письма до німецьких шкіл.

Німінький міністер виховання (Reichterzichungsminister) вадав розпорадок, якам у всіх школах на місце готичного висьма, званого "фрактура", вводить дативське письмо, аване "автіква". Так отще автіква має заступити вичнену століттями фрактуру також у щоденному житті. Деякі часописи такі ж уже закивули фрактуру та почали вживати витіква. Обидва письма разом, вит ква й фрактура, — пише "Дембіргер цайтуні" — є кінцевими точками резвою західнього кивикового висьми, й не можая протиставити, як це роблять вороги, одного пасьма другому, як напра-

в Обидні поеми, "Сон" і "Кавказ", побудовані на однавовій політичній ідеодогічній основі та изобино себе доновняють, але ж ноли в "Сні" Шевченко, стоїть на національному українсьвому групті, то в сильнішому змістом і формою "Кавизві" він охоплює що ширині, загольнолюдські обрії.

В "Сні" та "Кавказі" — за словани Вол. :Дорошенка — розирив Шенченко, ми ніхто перед мим і після нього, мехамізм імперії й для генівльку аналізу пенхольогії російського імперіалізну ("нам тільки сандя очі коле: чого вона стоїть ў вас, не мами дана?).

Посма "Кавица", не — запальний і перичийно смідний протест: проти страмної російської політичної дійсности за часія цари Микоди І., проти грабішшиської політики російських деспотів у відношенні до пералежних од Росії пародів, проти насилування правди й тонтання воді.

Мабуть не треба патавати, що П'євченно в долі Кликану бачев долю рідної України, яка також — брутальним аж до неірськости изсильством і дисим, парапроджин писнаменням, потоптанням права на вемю — дісталяся нід крио непашерливих російських царів.

Уплад поски: три частині, в житх перша міскить у собі піру поста в кінцему персмогу правди та волі вад катами пародів, або... "не смус душі живої", друга частина вложеними в уста вої", друга частина вложеними в уста вами розкриває грабіжницькі цілі і методи політики Росії та всю пянічну облуду голошених для призору царською владою етичних та іделикх гасол буцімго з метою шарити освіту й христиниство, а прешті в третій частиві мяско апострофу поста до полиглого на Кавиві приятеля, щоб гого дух вітав пад воневоленою Україною, будав думи про її випролення та поб викликував у стен на герць за волю.

Ідея посии: компий українець ковивен готовитись кролити кров за Україну, щоб визволити її від ката, яким оддагна є російський цар і Росія. Політика Росії завиди матиме ціллю йли на новежчасне ноповолюція, коли ке на ковие таки винисния України, тому влука в Московинямою мусить бути ровірамна. Боротьба за волю України ковиння бути кетою, до якої кає змагати сучасне покоління.

Пісвесько виступив у кій всекі ва словани Опелана Ціснка— "вже не тільки як ворог Московніння, але спідочий проповідник кривалої розирави України в її ворогами в майбутвьому".

"Качказ", по — на дунку вкад. Ди. Погодія — "може пайпраще свідодуво могутнього, всеосижного, широ-людського почуття выного поста..."

вогдан Ленинй силив про пр посму: "Опей твір — один із найбільня подуманих в історії світових лікератур", плад специфічно віменького (фрактура), бо тако прогиста лення не дасімся і торично оправдати. Обидва висьма є спільним добром історії та культуря пропіднах спропейськах народія. Але коми у фрактурі відбалися форми та светокляд середньовічня, то антіква спосиле помід команаємось никі віз письма. Тому безсомнівно зитіква, завлики слоїй пиразності та всесвізьому завчению, будо краще служити там завданням також і в просовнік фрактура.

Тек вімпі, ск заати б, одним почерном пера перемінели письмо. В нас було інняте. За чоти и букви зводили в нас тежку боротьбу майже 160 років. Лила-

大学 からのからない 大学 あんかいかい アイノイン 人のない かんかん かんしょう 大学 かんかい

ся гагіть кров "фонетиків" та "етимольогів". Щовно коли також у російській забуні вланиено непотреї и букви (це сталося по всесвітній війні, вощі "етимольоги", прикложички "твердого" правонису, вбентеживнись і не зикли, що їм тепор робита.

"Українська Одисел"

Німенький тижисник "Плірмер" (Storтег") розпочин друк роману з усесвітньої нійни піл заголониюм "Українськи Одисен" ("Ukrainische Odynnee") пера д-ра Алольфа віндса. Роман ілюстренаний винмами та спеніяльними ілюстраціями до тексту роману. Геросм роману німенький вояк, що понився в волов і перебуває в Україні.

Осип Роман Сорохтей

артист-маляр,

Січовий Стрілець У. Г. А., довголітній професор української гімназії,

ненадійно пемер у Станиславові в 51-шому році життя.

Похорон відбудеться в суботу 29 листопеда 1941 р. о год. 3 30 по полудні з Дому Союзу Плястиків, пл. Гост-Весель 4, на місце вічного спочинку.

Холодного листопадового ранку ненадійно помер у Станиславові Осип Сорохтей, визначний мистець, довголітній учитель української гімназії, щирий товариш серед малярського та вчительського світу, правдивий приятель української шкільної молоді. З Осипом Сорохтеєм відходить від нас людина непересічної, небуденної міри, що своїм талантом маляря та карикатуриста, як і характерним собі підходом до життя та поглядами на світ, переростала своє буденне оточення.

Нечисленні друзі Покійника знають із Його скупих оповідань, яке важке життя проншов Він, син бідьог сімі. Свою середию та вищу малярську освіту завдячував Пок Яник виключно собі самому та своїй твердій, видержливій вдачі. В роки своїх малярських студій у Академії Мистецтв у Кракові цілими місяцями приходилось Покійникові голодувати, заки добився дипльому вокінчення Акалемії. Одержавши вчительську посаду, матеріяльне положения Покійника покращало, та рівночасто вчительська посада не дозволила розвинути Йому всіх творчи задумів. З початком світової війни Покійник, як один із перших, вступив у ряди Українських Січових Стрільців. Із цього часу датуються перші дотепні, повні дискретної іронії, карикатури типів У. С. С. ів.

З літ св. ві молодости, літ твердих і важких, виніс Покійник усе ж таки багато гумору, часом заправленого гострим сарказмом, але звичайно погідного та веселого. Серед товарншів учительської праці не варишів учительської праці не вариши для для драв вробота коли себе як для маляря, тоді, коли в своїй життєвій праці не вмів погодити своєї мистецької діяльности в обовявками вчителя. Бувало це тоді, коли творча робота мистця— маляря оганувала всі Його думки, коли — ізолюючи себе від оточення — творив падінніції свої полотня, часто зовсім неврозумілі своєю композицією та виконанням для оточеняя.

Подзвичайно скромний в оцица свойого тазанту и свотс творів, як сем казаз — учився ціле житти, вмів також реально оцінювати своє ставовище в наперсыкому стігі. Знав добра та признапав, пто на гиконая уповні того, що міг створити своїм талангом. В інших умовинах, не в умовлик сіро української провінціональної дійсности, міг був Покійник дослети рівня европейської спави, передусім як карикатурист. Та те, що створия, певно діждеться справедливої, може спреведливішої. ніж за життя, фахової оцінки, В лілянку української властичної культури вніс Озип Сорохтзії своїм талантом багато й займе в ній належне собі місце.

Цих кілька щирих слів про житт я й творчу роботу визначного мисти я, широго друга та ідейного Громадянана нехай будуть, від гуртка друзів — грудкою на Його свіжу могилу!

(M. Γ.).

Нові організаційні форми громадського життя

(ти) - Наше громадянське життя в дистрикті Галячина під організаційним оглятом уполібнюється до організацій в Райху. Воно основується на авторитативному устрою. Давніше був у нас демократичний лад і поо все рішала більшість. Через те замість реботи часто була сварка. Демократиченя лад виязна багато педостач так, що в Німеччині його вовсім заклисно а заступлено ладом авторита ввани. Замість вибору прийш то назначения эгоги. Позначусться водей вайбільні відповіднях до зиконини преворучених ім завдань. Назавчений сам, силою спойого уряду рішає врэ всі сарези. До почочі м в вія дру-FRY ANDRES BUT BOWN MONEYTS MAIN SHEET порадзяч годос, По инву, прищу висиду органім дії громадласького житя в насто-CODARO E DO ESMO O ORIGE DE SON E COMACO. вило втуртування й посореджения вашого житуя, на місце його полередявого реадрібления й резпорошення.

За радою німецької влади поветав у Львові Український Красвий Комітет. організаційна установа, яка має пормувоти всіма ділиннами миття нешого па-

роду в дистрикті Галична. Завдяка пьому ціле життя буде йти одним пілихом-Крассий Комітет мая окремі відділя як організаційкий, фінансевий, нікільний, молоді, суспільної одіки. Вони вермують окрамими ділянкоми життя нашого народу, колють про його розвитот, Красвий Комітет є у постійному звизку з пімецькою влядою на ваших вечлик, Головою Комітету є др. Кость Паньківський.

По округах дікать Українські Окружві Комітети, які мають те саме завланви на свойому телені, яке мак Кракана Комітет на терені цьюго вистрикту Гаявчина, Окружей біочітету мають міний ваїтинки — р. ф. рентуралім відлигного, в помілових містах вопітові коміт м. а ним останнім делегатури по вистечках. Крім цього по селих тикими оргавізаційними органами є мужі довіри.

Поширюйна

завы часояис:

Говорить вояк...

Український Бісник" у Берліні, оргач Українського Національного Обедманни, номістив діману передовино голови Обеднання, полновинка Тимоша Омельченка, що її в уравках передаємо

"В ней вирішальний для долі України час -- цяте полковник Омельченко -мусимо ввизити найбільше розваги й рівновани та спраймати події не тільки серпем, а й розумом. Головие для исс паше дальше автор — добитися вілбудови и забезпечения своєї власної Самостійної Соберне: Української Держави. Це наше зиплавия і ми його винонасмо, без огляду на всі трудноші, перепона й перепиоди за не дипличесь на ніякі жертви, Беротьба й жертівність за свою ваціональну волю та державпість українського пароду не новина, ак не стверджуе історія й сучасвість, а особляво понад двадцять років невиянного змагу проти червономосковського окушинта. В пій боротьбі були ми вартовим і забер ком Европа та всього культурного світу проту руїнняцької Москви. Стягнувши на себе червеномосковські сили, дали українці Европі вмогу по хуртовині світової энями видпочитя та внорядкуватися від різних маркелетичних оргій. Це відтяжелия воштує упраїнський парод міліочи своїх дітей та ріки української крови. З нашоб короткотривалої державности в 1918 році ми знасмо, що державу легше адобута, як її закрішити й удержати. Тому ми мусимо покинути нащі групові, партійні, чи особисті тертя і сварки, едняючись організовано зі двеницийновано під одним своїм пронодом". Висловлиючи надію, що украпевиня народ поборе всі труднощі, польовник Омельченко кінчає свої думки завивом: "...Бережімо незломну мужність, безогладну жертівність та залізне самоопанування. Не намагаймося згарача просадити головою мур, а кодупаймо в доміню його завадго та витривало. Ми вого повелимо, бо повалити мусимо, Адучи ділами, а не словами, за маним провідчим голосом: Україна понед усе!"

BCHTHHA

Доля польської вармії" в Советах. До Берліна прийшля в Жекеви дуже дікені іпрормації про далю т. зв "польської армії в Совстах" та про її провідншта, ген. Андерса. Месковський кореспондант льондонського поденняка "Dayle Tolegraph" оголосив інтерню з ген. Андороом, колчиным провідником самостінної мазалерійської групи, якого больписвиня сахопили и 1939 р. в полон, а отонавликон, вриняеть косиджід цепот правіднека польської армії в Совстах". Ген Андерс, згідно з повідомлениям авглійського піоденника, прибув до Москан а метою відчути розмови з бритиськиэти вичениями у справі постачания для польських відділів. Згідно з думкою прого міродатного голосу, польсыкі вінсына в Сонстах начисаюють три довізії и таборують в околицах Волги. Вови поветиля в 6. польських полонених, яких було в Советах коло 300 тысяч по різмих большевальних таборах. (Чи до пісі прине вріжиля також ввітьнені визиі. б. польські громадини, пічого певідомо, Прим. Род.). Згадані три дивінії во є вні озброскі, акі визінувані в пеобхідні речі й вирид. Бранує їм головно скорострілів і крісів взагалі. Ген. Андерс разом ві своїм оточениям с тої думка, що російсько-піменька війна вкінці може бута верішена у масовому руконашному бою. Андерс розновів англійському норесполяситові про свої вражіння в івспостії одного польського табору, який часлить 12.000 людей залоги. Вій при явому мав елосіблість ствердити факт, що один на чотерьох полныв у таборі має чоботи, еден на шістьох - сорочку. а один на двадцить — плащ... Тільки энформацій припосить англійськи проса. Отверті слова год. Актерев є такор свынелом выполаду несализмой польськой думня і підперадкування її від впливи большевизму.

Архіншиской Іларіон на прийняті у і'убернатора люблинського двотректу и. д.ра Цернора зверпувен з таншки побажаннями : 1) попернута православним учі цэрмия, забрані поликами, 2) дати • моральну сатисфакцію українському наеслонню за аруйнування полишами 163 православних пернов, попаравням усіх нах осіб, що приймали участь у ръзму руйнуванні, 3) дати довніл па видация українського тасонноў в Холні, 4) по-

the Was not well to

вернути консисторії бібліотеми б. Холмської Духовної Семінарії та братства, які загарбали поляни, 5) позволити священикам відвілувати воєнно-полоневих у таборах. Г) бернатор обіцяв постаратись сповнити всі ці побажання.

Управневка бурса в Дунлі вже почала другий різ існування. В ній найшло приміщення 55 осіб талановитої лемківської молоді, яка має змогу вчитися в народній школі, в якій відкрато в ньому році 5 і 6 кл. Заадяки піклуванню посадника міста, п. мгр. букатовяча Л., бурса має гарні життєві умовини. Няхователь бурси п. Війтен Гр. дове про виховання дорученої йому молоді.

XPOHIKA

СЬОГОДНІ— педіля: 25 по Сошестві, григ. ец. ЗАВТРА— попеділок: Плятона і Ром. муч. ПІСЛЯЗАВТРА— вівтор.: Авдія, Варладма.

Від Адміністрації

Всіх передплатників "Українського Слова" проситься подати свою алресу до Редакції— Станиславів пл. Горст-Весель 2.

Адміністрація газети "Українське Слово" пошукує за винагородою кольпортерів на повіти і сећа. Адреса: Станиславів, пл. Горст-Весель 2.

Прайнов час і на інвалідів Української Армії. Управа Міста подала до відома в свойому оголошенні з дня 18-го листопада и. р., що подавня носванк інвалідів та їх родин, інвалідів Української Армії та інадлідів із був. польського війська, які побирали ренту за кол. Польщі, а також інвалідів і родин із польсько-яіменької війни, які мають певні вістин, що іх чоловіки загинули, будуть прийматися від дня 25 ластопада 1941 р. о год. 8-ій радо при вул. Макени (дання Шидловського) ч. 7, 1 вов., кімната ч. 12—13.

Інтересанти, що мають особисто вголесилися, мусять презложети ось такі документи: І Вопині і-впліди та був. польської армії: 1) інвалідську клажку; 2) депрет, выдании у роких 1932-1938; в) метрикальный витыг пілогродини (літей до 16 років); 4) посвідку про маєтковий і родинней стан; 5) посвідку, що побараз ренту за бувної Польщі. Н. Влови: 1) декрет; взданьй у роках 1932-1938; 2) метрикальний вчтиг ії народження, чоловіна, іхнього шлюбу та емертя чоловіка; 3) посвідку про маєтвовий і родинчей стан; 4) посвідку, що вобпрада репту за кол. Подьші III. Інваліди Української Армії: 1) повідомления Українського Товариства Опіки нал Іквалідами; 2) метрикальнай витят; 3) посвідку про маєтковий і родишний

Усі інваліди повинні негайно зголоситися.

Принимания подань від державвих смерятів. На мурах міста появились оголошевня, в яких Управа міста подає до відома, що принямання поданьвід державних емерятів, а саме: вчятелів, урядовців скирбового уряду, староства, воєвідотва, заводових вівськових та їх родин, що побирали емеритуру за воя. Польщі, — відбувається в повітовому Старостві при вул. Казепи (дання Шядловського) ч. 7 і пов., кімпата ч. 13 в азбучному ворядку, почавня з двя 22 лестопяда п. р. та триватиме до дня 5 грудня п. р.

Подалия емеритів, які спізвить свою чергозу букву, будуть прийналі аж двя 15 грудня 1341 р.

До подань треба прилучити оні допументи: 1) подання в німенькій моні на вдресу: Renten-Каттег ін Warschau, Віштепатрання і; 2) метрикальний визи; в) останній емеритальний ді-крет; 4) останнє розчисления в переніреному відшисі; б) свідоктво спіль того пожиття.

Нопит на смелка до лями. Уже почавшя зрана можна побачити біля велякої німецької крамниці фірми «Ганза»
в Станиславозі бягато дюдей-покуппів,
які наепередки кукують (колья до лями,
пебто тоепр, що скоро беться та який
рілю коля можна було ньбути за совстських часів.

Паладнуеться комунікація. Большевика, втікаюча, вонещили чимало доріг та висалили в повітря багато шляховех і залізвачих мостів, через що угрудении шандкий комунікаційний звивок із р'зними містами та селями. Ось так, ваприклед, виседжено залізвичий міст у Нижневі, Газичі та інших місцях. Щоб уможлазата людям переправу через Лијстер, побувовано пороми, при помочі я-их переправлювано щодия величезну візькість автомашин та возіг. Але з хвилиною, коли Дијетер почивас авмерзати являються по ома непридатнями до вжитку. Щоб усе таки пьому зародити й наладнати комунікацію замою, побудовано на Дністрі в Мартинові новий мішинй міст та віддано його до вжитку людям.

Дві пові професійні школи. Захорами влади вілконють незабером у Львові два нові роди профосійних шкіч. По буде музична пікола й школа мистецького промислу (Буясті евербешулє).

Ціни на взуття. Урид Генералуйевваторства падав розпорядок про обмеження розтиглостей у поздрібному продажі обувя. Цей розпорялок обовячес
теж у дистонкті Галичина від лея 15 го
п. м. Він відноситься до роздрібної піни
венкого роду ззуття. Діло в тему, щоб
рішити висоту піни в роздрібному продажі у гі пюшенні до гуртопої піни. Підвишна піни залежить від піни закупу.
Вона киносить від 55%—15%, при ціні
закупу від до 20 зол," до "новерх 40
зол,". Цей розпорядок не відноситься до
взуття, яке виковує швець на вамовденкя. (йк).

Ціни на текстильні товари. Від дия 15-го п. м. обовнує на терезі дистрикту Галична возпорядок Генералгубернатора відносно цін на текстильні товоря. Цей розпорядок видано ще дня 24 квітвя 1941 р. Всі купці-леталісти мусять його докладно вивчити, щоб могти собі відновілно скалькулювати ціни. Так само покупці можуть із ним познайемитеся, тоб могти провірити, чи ціна, яку бере купець, згідна в постановами розпорядку. (йк).

Доходовий податок. Доходовий податок вимірюється після закінчення календарчего року за минулий календарний рік (період виміру) відповідно до доходу, що його осягнув податних у цьому періоді виміру. Податняк повинен вилатити передплати на доходовий податок. Кожна передплата виносить в основному четвертину податку, що повазався пре останньому вамірі. Передплати слад складати в длях 10 березня, 10 червия, 16 в ресяя й 10 грудия. Вилачені за пе іод виміру передилати зачиелюсться ва довг із татулу доходового под тку, який буде встановлений при вимірі за цей період виміру.

Якщо довг із титулу доходового податну більший, ніж сума передплат, що їх слід вочасляти, тоді требля заплатити рі нецю вародонж одлого місяйн після повідомлення про наказ ка доходовий подлток (кінпевля заплата). Частину зсплати, яка відновідля передплатам, що сталяся плагинмя и періоді виміру, але не були вплагені, треба негайно пилатити.

Якщо довг із титулу дохолового податку є менший, кіж сума передплат, що їх слід почислити, тоді вириннюєцьси різницю після повідомлення про наказ на доходовий подяток пляхом зарахувания, або зворотної оплати. (йк).

Від Редакції

Просимо падсилати до нашої гавети дописи (вобажані дописи з округи) на адресу: Редакція газети "Українське Слово" в Станислазові, пл. Горст-Весель 2.

Алминетрація газети "Українське Слово" приймає всякі оголошення в гоонизх 9—15. Адреса: пл. Гор:т-Весель 2.

АДВОКАТ

Д-р Ярослав Шипайло

переніс нанцеля ю з Ко, лониї до СТАНИСЛАЕОВАвул. А. Гітлєра 11 а і. пов. (біля "Ганзи").

повідомлення

Ставиславівська нотаріальна ванцелярія веренесена на вулицю д-ра Ланіа (раніше Собіського) ч. 11.

оголошения

Озружна Філія «Просвітв» в Станаславові починає 1 грудня 1941 р. трамісячний курс для диригентів. Курс провадатимуть проф. Миксла Колесса, дир. Недільський Іван, Роман Сімовач. Наука відбуватиметься в равішніх годинах. місячна оплата за пъуку 15 воз. Удержання в гуртожитку 50 зол. Ближчі інформації уділяє Окружна Філія «Просвіти», Станаславів, вул. Губернаторська (б. 3-мая) ч. 2.

Окружна філія «Просвіти».

Графольогічний куток

Хто з наших читачів бажає піддати своє висьмо графольогічній аналізі— хай пришле до редакції прібку від-ручного письми на нелінійованому напері, заподаєть свою стать і вік та під-више ши грою. Оплату в сумі 5 вол. кожна залучити поштовими значками.

ВИКОНУЄ ВСЯКІ ФУТРОВІ РОБОТИ.

JBATA!

Довголітній фахівець із ділянки фарб і домашньо-господарських приборів — —

Володимир Борисю в відкрив у Станиславові, в Ринку ч. 30. МАГАЗИН із :

ФАРБАМИ,
ПІТКАМИ,
ВАПНОМ,
ГПІСОМ,
ПІЕВСЬКИМИ
ПРИБОРАМИ та інш.
Даскаво поручає свої услуги
Громадянству! (2-2)

Дрібні оголошення

Упеважнюю скраджені документи на заманичій стації Варшана, а саме: мо-тряна уродження і контракт кунна револьності пря тул. Пакла Віпцентого ч. 6, нідвисаний ще перед війною в Станіславові — Кушнірик Анеля. 300 (2-8)

Розничкую Мікуцького Олександра літ 20, арештованого в Станссаннові НКВД-истами в жовтні 1989 р. та про- навшого без пістки.

Ласкані відомості: Варшава, вул. Новогродзка 46, Мікуцьянії Ришард.

277 (3-7)

Рознічную Золотничького Оленсандра арештованого НКВД в Коломиї в березні 1941 р. та пропавшого без вістки. Ласкаві відомості: Станиславів, Губернаторська 7, Золотницький Ирослав. (3-10)

Розшукую Шланака Петра, літ 84, в с. Надорожив, вмобілівованого в Товмачі, в січні 1941 р., що перебував у стапиславівській тюрмі, опісля пропав без вістяв.

Ласкаві відомості: с. Надорошна, поціт Товмач, Шланав Юстина. (2-3)

> Відповідальний редактор: Дмитро Греголинський,

Друж і Видавинцтво: Українське Виданинатно часописів і журналів для дистрикту Галичина Льцін,

Редакція ії Адмівістрація: Станиславів, ил. Горот Весель ч. 2, телефон ч. 17-28 і 16-53.